

Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на национална програма „Образование с наука“

[линк към консултацията](#)

Информация

Откриване / Приключване: 14.05.2024 г. - 13.06.2024 г. Неактивна

Номер на консултация: #10335-K

Област на политика: Архив - Образование

Тип консултация: Акт на Министерския съвет

Вносител: Министерство на образованието и науката

Тип носител: Национално

Българското средно образование е поставено пред предизвикателствата да осигурява базова и професионална подготовка, която да гарантира бъдещата успешна реализация на учениците в съвременния пазар на труда, както и да предоставя по-целенасочена подкрепа за развитите на талантите и способностите им и с оглед успешната им реализация в сферата на висшето образование и науката. Това може да бъде постигнато чрез интегриране на практики с научна насоченост в методите на преподаване, в създаването на нов тип образователни ресурси и обогатяване на училищните практики с разнообразни инициативи за подкрепа на учениците с изяви способности и таланти в областта на природните науки и математиката и пр.

На тези обществени предизвикателства отговаря националната програма „Образование с наука“. Изпълнението на програмата ще надгради успешния опит от сътрудничеството между МОН и БАН в периода 2019 – 2023 година, през който се утвърдиха редица формати за устойчиво положително въздействие върху средното образование. Програмата е насочена към ангажиране на академичните среди в страната за подкрепа на средното образование с цел неговата положителна трансформация чрез използване на подходи в училищната практика с научноизследователско, иновационно, педагогическо, аналитично и логистично значение.

Програмата попада в приоритетна област 6 от „Стратегическата рамка за развитие на образованието, обучението и ученето в Република България (2021 – 2030)“:

Образователни иновации, дигитална трансформация и устойчиво развитие.

Реализацията на дейностите в Програмата ще допринесе за:

- Повишаване на ефективността и престижа на българските научноизследователски извънкласни дейности в средното образование;
- Използване на научни и изследователски подходи при реализиране на обучение в STEM центровете за училищното образование;
- Развитие на съвместни форми на извънкласна дейност между научни организации или висши учебни заведения и училища;
- Въвеждане на модерни технологии и методи при разработката на учебни материали и анализа на тенденциите в средното образование;
- Повишаване на значимостта на музеите, обсерваториите и планетариумите за училищното образование и развитие на гражданската наука;
- Осигуряване на равен достъп до качествени образователни ресурси.

Отговорна институция

Отговорна институция

Министерство на образованието и науката

Адрес: София, София, бул. Княз Дондуков №2А

Електронна поща: priemna@mon.bg

Полезни връзки

Официална интернет страница на Министерство на образованието и науката - <https://www.mon.bg/>

Рубрика „Обществени консултации“ на интернет страницата на МОН - <https://www.mon.bg/dokumentatsiya/proekti-na-dokumenti/>

Документи

Пакет основни документи:

[Проект на Национална програма „Образование с наука“ - вер. 1.0 | 14.05.2024](#)

[Проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на национална програма „Образование с наука“ - вер. 1.0 | 14.05.2024](#)

[Доклад относно проект на Решение на Министерския съвет за одобряване на национална програма „Образование с наука“ - вер. 1.0 | 14.05.2024](#)

[Справка за отразяване на предложенията и становищата - вер. 1.0 | 20.06.2024](#)

Консултационен документ:

Справка становища:

Коментари

Автор: Елисавета Новакова (27.05.2024 16:30)

По същество

6. Допустими бенефициенти

допълнение - университетски и институтски библиотеки

Работата на Ученическият институт на БАН ли имате предвид, като избирате БАН като водещ партньор?!

Важна част от научния труд е **самостоятелният** труд! Искам да Ви обърна внимание, че БАН подкрепя изговянето на самостоятелни научно-изследователски проекти и провежда дейности в подкрепа на тази самостоятелна работа. Защо ли?!

...

Предложените дейности по програмата "Образование с наука" от части се припокриват с дейностите за участниците в олимпиадите и занимания по интереси (например 7.2). Центровете за личностно развитие и към днешна дата предлагат школи за деца с изявени научни данни, или предлагаха преди десетилетия. Целта на програмата е да се възродят старите ТНТМ-а?! Нека да не забравяме как се записваха децата по времето на соца в тези клубове по интереси, - информацията се предаваше само от уста на уста, а записването ставаше с връзки, с дебели връзки, с още по-дебели връзки...

Предоставянето на специален бюджет на центровете за личностно развитие из страната с цел да канят университетски преподаватели ще допринесе за постигнето на голяма част от поставените и изложените в програмата цели. Целево посещение в университетска лаборатория или провеждането на лекции в университета може да е

част от дейността на центровете за личностно развитие, като на лекциите може да се канят и "външни" лица. Сътрудничеството с центровете за личностно развитие за разпространяване на информация също може да се използва с цел достигане до повече млади хора.

...

Провеждането на детски университетски по западен пример, лекции на университетски преподаватели но на разбираем за децата език, може да бъде алтернатива за предоставяне на по широк достъп с цел професионална ориентация. Тези лекции за деца са свободно достъпни.

...

Оставам с впечатлението, че голяма част от предложените дейности не са с фокус нуждите на ученика и студента, а отново фокусът е върху преподавателите и развиването на техните умения да работят с днешното поколение. 50те стажа по 7.3. за цялата страна са недостатъчни и може да се очаква да бъдат разписани за "наши деца". Алтернатива - стажовете може да се предвидят като награда за отличените в олимпиади и състезания.

..

Всички изготвени материали по програмата (включително по 7.7) да се качват онлайн и да са със свободен достъп. Провеждането на курсове, семинари и лекции да е с опция в онлайн среда - виж опит на БАН от 2022 година. Видеозаписи от тези събития (включително по 7.4. и 7.8) да се качват например в ютуб и да са със свободен достъп.

..

Според мен в рамките на програмата трябва да се изключат дейностите познати ни от финансирането на олимпиади и занимания по интереси, а да се надградят и разширят в сферата на дейности по създаване на научно-изследователски проекти като за целта се включат университетски преподаватели от цялата страна и работят с деца от цялата страна. Подобна практика има в някои европейски страни, където изготвянето на такива проекти е модул от матурата за получаване на диплома за средно образование. Ако искате да насърчите младите хора да се занимават с наука и решите да разширите дейността на Ученическият институт на БАН, при изготвяне на условията за участие бих обърнала специално внимание на децата на научните работници. За тях бих предвидила участие единствено и само в групов проект, а не в индивидуален. Няма да се впускам в обяснения защо...

Автор: Елисавета Новакова (18.05.2024 11:32)

Анализ на тенденции

В навечерие на простестите във висшите училища може би трябва да се разшири обсега на анализа на тенденциите в средното образование с анализа на тенденциите във висшето образование.

В този контекст ви препоръчвам да разлистите трудовете на Хана Арендс Vita activa и запознаете с нейната дефиниция за видовете труд - arbeiten, herstellen, handeln

Може да инициирате и една актуализация на нюансите на трудовата дейност, стъпвайки на следните синоними - tun, machen, schaffen, werken, gestalten, agieren, walten, leisten, wirken, gelten, konsumieren и техните свързани производни Mache/Macht, Schaff/Schaft, Werk/Werksleitung, Gestalt/Gestaltung, Agio/Agitator, Verwalter/Verwaltung, Wirkung/Wirklichkeit, Geltung/Geld, Konsum/Konsument, ...

Автор: Елисавета Новакова (16.05.2024 20:11)

Нова национална програма „Образование с неуки“

Моля да разработите и една нова национална програма „Образование с неуки“ за и с

- [неграмотен](#), [невежа](#), [невежествен](#), [неначетен](#), [необразован](#), [непросветен](#), [безпросветен](#), [ненаучен](#), [прост](#), [ограничен](#), [назадничав](#)
- [неопитен](#), [несръчен](#)
- [необучен](#), [невеж](#)

активно действащи лица/персонажи и персонал.

Реализацията на дейностите в Програмата ще допринеСЕЕ за:

развиване на трудови навици

развиване на навици за самообучение

събужане на любопитството

развиване на иновативно мислене

развиване на предприемачески дух

...

История

Начало на обществената консултация - 14.05.2024

Приключване на консултацията - 13.06.2024

Справка за получените предложения - 20.06.2024

Справка за отразяване на предложенията и становищата

Окончателен акт на Министерския съвет
